

GiSKO

gradska i sveučilišna knjižnica osijek

HR - 31000 OSIJEK, Europska avenija 24

tel. **385(031)211-218, fax **385(031) 211-218

e-mail: gisko@knjiga.gskos.hr

Osijek, 31. siječnja 2005.

Broj: 43 /2005.

IZVJEŠĆE O RADU**GRADSKE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE OSIJEK**

za 2004. godinu

Osijek, siječanj 2005.

UVOD. STATUS. RAZVOJ. FINANCIRANJE.

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek (GISKO) djeluje kao knjižnica s dvojnou funkcijom:

- središnja sveučilišna/ znanstvena knjižnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i

- središnja (matična) javna /narodna knjižnica Grada Osijeka, Županije osječko-baranjske

s osnovnim ciljem osiguravanja dostupnosti svih vrsta informacija (znanstvenih, obrazovnih, stručnih, kulturnih i dr.) u bilo kojem obliku (tiskana građa: knjige, časopisi, novine i sl., AV građa, elektronski mediji i dr.) najširem krugu stvarnih i potencijalnih korisnika.

U skladu s navedenim funkcijama i zadacima Knjižnica se razvija kao javna općeznanstvena knjižnica polivalentnih sadržaja.

U odnosu na trenutačno stanje, uvjete djelovanja i mogućnosti, a u skladu s navedenim osnovnim funkcijama i zadacima osnovni pravci razvoja Knjižnice određeni su dvojako:

1. kratkoročno - kontinuitet dvojnou djelatnosti/ funkcije Knjižnice kao javne gradske/ narodne knjižnice i sveučilišne/ znanstvene knjižnice, jačanje pojedinih funkcija i stvaranje pretpostavki za razdvajanje;

2. dugoročno - osamostaljivanje i razdvajanje navedenih funkcija do potpunog fizičkog odvajanja na dvije zasebne ustanove/ knjižnice: Gradsku knjižnicu kao javnu narodnu knjižnicu općeznanstvenog tipa na sadašnjoj lokaciji i Sveučilišnu knjižnicu na novoj lokaciji Tvrđa.

Zakonom o visokim učilištima (N.N. br. 96/93., članak 154. i N.N. br. 59./96. - pročišćeni tekst, članak 178.) osnivačka i vlasnička prava nad knjižnicom prenesena su na Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku. Navedenim Zakonom Knjižnica je definirana kao ustanova čija djelatnost osigurava cjelovitost i potrebni

standard sustava visoke naobrazbe na Sveučilištu, a u knjižničkom smislu kao sveučilišna/ znanstvena knjižnica.

Zakonom o znanstvenou djelatnosti i visokou obrazovanju (N.N. br. 123/2004.) potvrđen je status Knjižnice kao sastavnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i središta sveučilišnog knjižničnog sustava.

Knjižnica nastavlja s radom kao sastavnica Sveučilišta, i to ustanova s dvojnou djelatnošću: Gradska i sveučilišna knjižnica do 2006. godine.

Ravnatelj i Upravno vijeće Knjižnice u suradnji s Gradskim poglavarstvom Grada Osijeka dužni su do 01. lipnja 2005. godine pripremiti Elaborat o izdvajanju gradske djelatnosti, a do 31. prosinca 2005. godine pripremiti Elaborat o ustroju Sveučilišne knjižnice.

Ugovorom o financiranju narodne djelatnosti Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek sklopljenim između Grada Osijeka - Poglavarstva s jedne strane i Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku i GISKO s druge strane privremeno je osigurano financiranje ovog dijela ukupne djelatnosti Knjižnice, što je u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama (N.N. br. 105/97.), članak 9¹.

Knjižnica djeluje na matičnoj lokaciji Europske avenije 24 i četiri područna odjela: Donji grad, Industrijska četvrt, Retfala, Josipovac i Jug II. Od prosinca 2002. u sklopu Knjižnice djeluje i bibliobusna služba s 7 stajališta: Josipovac 1. i 2., Višnjevac, Tenja 1. i 2., Sarvaš i Klisa.

¹ " Općine i gradovi dužni su osnovati narodnu knjižnicu kao javnu ustanovu, osim u slučaju kada djelatnost narodne knjižnice već ne obavlja koja sveučilišna ili općeznanstvena knjižnica na njihovu području."

OSNOVNI PODACI O KNJIŽNICI

Unutrašnje ustrojstvo:

- Služba nabave
- Odjel obradbe
- Posudbeni odjel za odrasle s općom informativnom službom
 - Bibliobus
- Studijska čitaonica sa zbirka: BDI, Zavičajna zbirka Sveučilišta J.J.Strossmayera u Osijeku, Zavičajna zbirka Grada Osijeka, Obvezni primjerak, legati
- Odjel periodike
- Austrijska čitaonica
- Dječji odjel s igraonicom i igrotekom. Klub mladih
- Razvojna/ matična služba
- Ured ravnatelja
- Računovodstveno-financijski odjel
- Knjigovežnica
- Zajedničke pomoćne službe

Osnovne usluge korisnicima:

- posudba građe
- čitaonice
- međuknjižnična posudba
- pretraživanje informacija (tekuće i retrospektivno): GISKO OPAC, CD-ROM baze, on-line baze, CARNet/ Internet
- referentna služba
- fotokopiranje

Knjižnica raspolaže s ukupnim knjižnim zbirka od (stanje 31.12.2004.):

- 404.991 sv. knjiga
- 1.874 naslova periodike
- 1.493 naslova tekuće periodike od čega:
 - 338 naslova novina
 - 1.155 naslova časopisa
- 2.315 primjeraka AV građe
- 2.388 primjerka CD
- 328 CD-ROM
- 923 primjeraka zvučnih kaseti
- 974 igre i igračke
- 36.972 primjerak ostale građe

Posebne zbirke:

- Zavičajna zbirka Grada Osijeka
- Zbirka magistarskih radova i doktorskih disertacija obranjenih na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
- Zbirka starih i rijetkih knjiga
- Zbirka knjiga s autografima
- legati: Zbirka Dr M.Polaka (religija, društvene znanosti) Zbirka V. Sonnenfelda (filozofija) Zbirka V. Hengla
- Austrijska čitaonica

OSTVARIVANJE PROGRAMA

1. IZGRADNJA ZBIRKI - NABAVA KNJIŽNIČNE I NEKNJIŽNIČNE GRAĐE

Izgradnja zbirki GISKO i nabava nove građe odvijala se i u 2004. god. u skladu s temeljnim zadaćama Knjižnice u njenoj dvojnoj funkciji sveučilišne i gradske/ narodne knjižnice.

S jedne strane nabava knjiga, periodike i druge tiskane građe, kao i građe na drugim medijima (AV, CD, CD-ROM i dr.) s ciljem zadovoljavanja različitih informacijskih potreba stvarnih i potencijalnih korisnika Knjižnice – građana Osijeka, te provođenja mnogobrojnih programa i sadržaja narodnog karaktera Knjižnice u skladu s njenim mjestom i ulogom središnjeg informacijskog centra grada, a s druge strane nabava građe i osiguravanje pristupa informacijama/ građi za potrebe visokoškolske

naobrazbe i znanstveno istraživačke djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Knjižnična građa prinovljena je uobičajenim vidovima nabave: kupovinom, poklonima, zamjenom, obvezatnim primjerkom Republike Hrvatske. Ukupno je prinovljeno 12.484 naslova građe u 43.902 primjerka od čega 9.192 naslova knjiga u 19.779 primjeraka, 1.493 naslova periodike u 22.314 primjerak, 389 naslova CD u 389 primjeraka, 84 naslova CD-ROM-a u 94 primjeraka, 206 naslova DVD-a u 206 primjeraka, 94 primjeraka zvučnih kaseti, 21 izložbeni katalog, 42 primjeraka nota, 7 zemljopisnih karata i 956 primjerka sitnog tiska.

Struktura prinovljene građe je sljedeća:

1.1. Struktura prinova po vidovima nabave:

		<u>KNJIGE</u>	<u>indeks 2003./2004.</u>	
- kupovina	2.825 naslova u	12.939 primjeraka	139	
- dar	2.032 naslova u	2.505 primjeraka	58	
otkup Min.kult.	1.054 naslova u	1.219 primjeraka ✓	54	
otkup MZT	60 naslova u	116 primjeraka ✓	22	
dar pojed., ustan.	778 naslova u	1.030 primjeraka ✓	70	
dar AČ	140 naslova u	140 primjeraka ✓	326	
- OP RH	4.335 naslova u	4.335 primjeraka	68	
UKUPNO	9.192 naslova u	19.779 primjeraka	99	

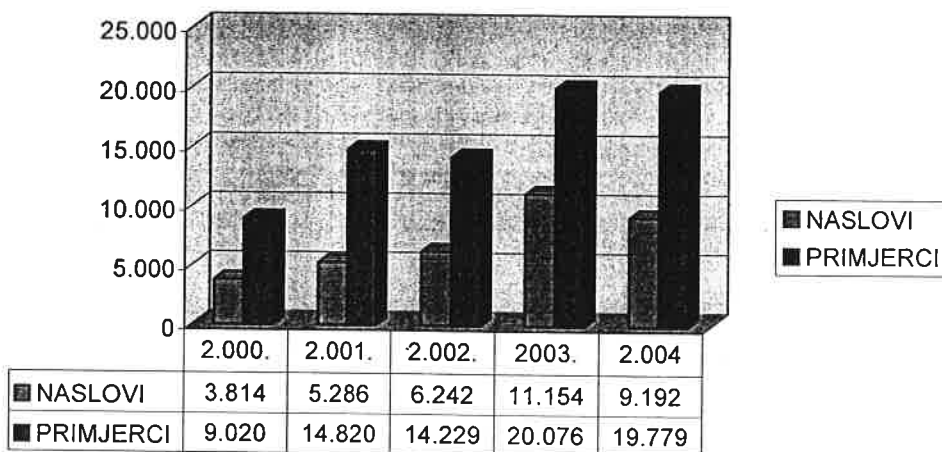
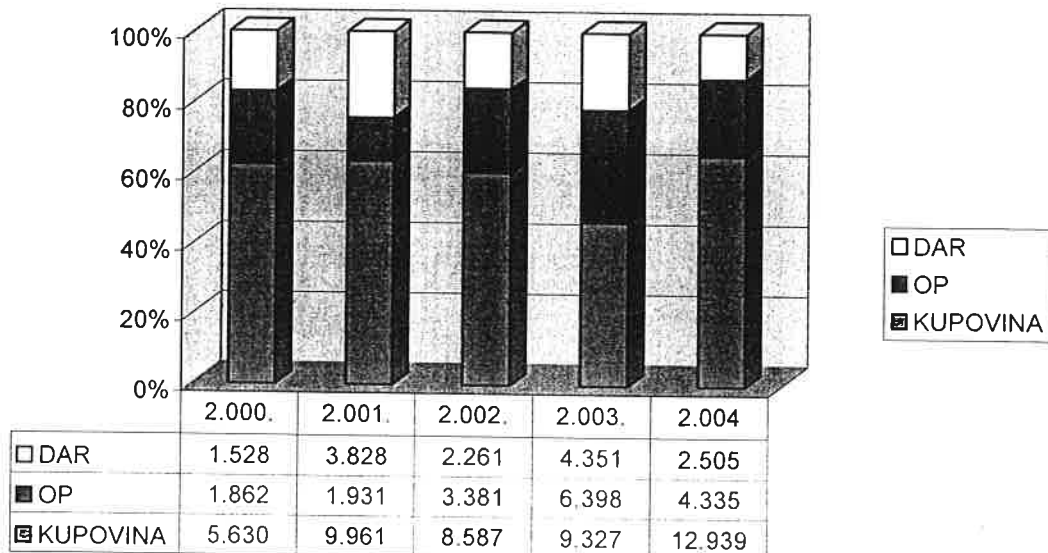
2.505
- 1.219
1.286

		<u>NOVINE</u>		<u>ČASOPISI</u>	
- kupovina	14 nasl. u	632 prim. /	61 nasl. u	777 prim.	
- dar	2 nasl. u	313 prim./	100 nasl. u	590 prim.	
- dar (AČ)	2 nasl. u	126 prim./	22 nasl. u	167 prim.	
- OP RH	326 nasl. u	11.308 prim./	972 nasl. u	8.430 prim.	
UKUPNO	338 nasl. u	12.350 prim. /	1.155 nasl. u	9.964 prim.	

		<u>CD</u>		<u>CD-ROM</u>		<u>DVD</u>	
- kupovina	167 nasl. u	167 prim. /	23 nasl. u	27 primj.	189 primj.		
- OP RH	218 nasl. u	218 prim. /	52 nasl. u	52 primj.	17 primj.		
- dar	4 nasl. u	4 primj. /	13 nasl. u	15 primj.	0 primj.		
UKUPNO	389 nasl. u	389 primj. /	88 nasl. u	94 primj.	206 primj.		

KASETE AUDIO**VIDEO**

- OP RH	94 naslova u 94 primj./	0 naslova u 0 primj.
UKUPNO	94 naslova u 94 primj./	0 naslova u 0 primj.

NABAVA KNJIGA**NABAVA KNJIGA PO VIDOVIMA NABAVE****1.2. Struktura naslova kupljenih knjiga****- za odrasle:**

znanstvena lit.	1.338 naslova u	3.981 primjerak
strana beletristika	596 naslova u	3.791 primjerak
domaća beletristika	220 naslova u	1.208 primjeraka
UKUPNO	2.154 naslova u	8.980 primjeraka

- za djecu:		
znanstvena lit.	336 naslova u	832 primjeraka
beletristika	336 naslova u	3.127 primjeraka
UKUPNO	671 naslov u	3.959 primjeraka
SVEUKUPNO	2.825 naslova u	12.939 primjeraka

+ 309

Sredstvima Ministarstva znanosti i tehnologije financirana je nabava slijedećih stručnih časopisa:

1. IFLA Journal
2. Information Technology and Libraries
3. Journal of Librarianship and Information Science
4. Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie
5. Library trends
6. Library hi tech
7. Collection building
8. Library & Information Science Research
9. Library Collections, Acquisitions, & Technical Services

Osiguran je i pristup slijedećim on-line bazama i elektroničkim izvorima:

1. EBSCO/ EIFL baza s preko 3.000 full tekst časopisa, novina i dr.
2. OVID – Centar za on-line pretraživanja (Current Contents, Medline, ERIC, AGRICOLA, INSPEC i dr.)
3. ABI/ Inform Global
4. CAB Abstracts
5. Springer Link
6. CSA/ LISA : Library and Information Science Abstracts
7. ProQuest Digital Dissertations

Pristup ABI/ Inform Global bazi i CAB Abstract osiguran je temeljem konzorcijskog ugovora na razini četiri hrvatska sveučilišta, a bazi CSA/ LISA : Library and Information Science Abstracts u suradnji s NSK Zagreb.

1.3. Sredstva za nabavu

Prihodi:

Ministarstvo kulture RH	672.382,41
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i üporta RH	634.237,17
Županija osječko-baranjska	10.000,00
Vlastita sredstva	250.819,94

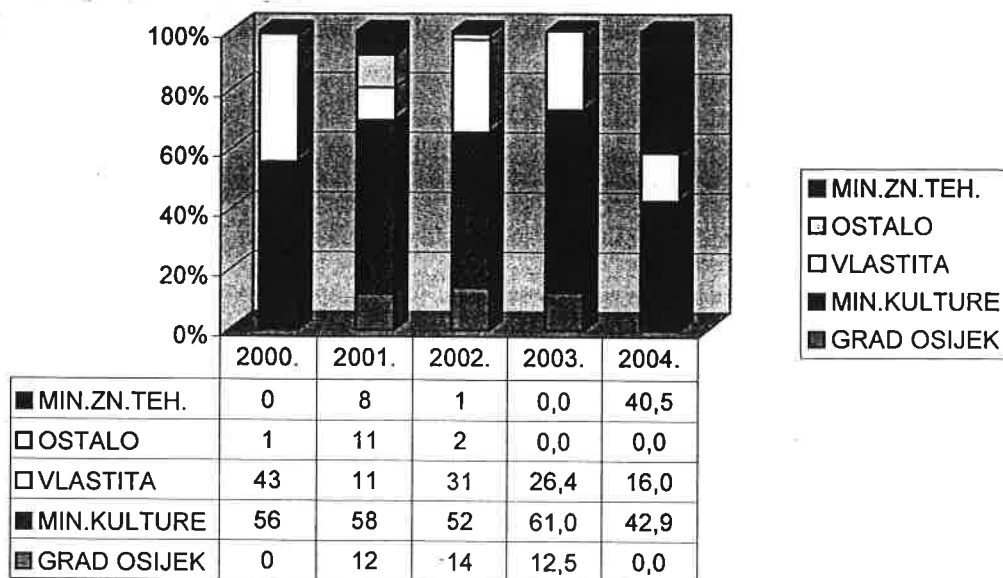
UKUPNO	1.567.439,52
---------------	---------------------

Utrošeno:

Knjige	1.432.580,89
periodika	72.005,12
CD + CD-ROM	62.853,51

UKUPNO	1.567.439,52
---------------	---------------------

IZVORI SREDSTAVA ZA NABAVU

Prinove knjiga/ korisnici	Kupljene knjige/ korisnici	Sredstva za nabavu/ korisnici	Postotak povećanja fonda knjiga
2,25 knjige/ 1 korisnik (2,83 u 2003.)	1,47 knjige/ 1 korisnik (1,32 u 2003.)	178,18 Kn/ 1 korisnik (163,49 u 2003.)	4,88% (5,5% u 2003.)

2. OBRADA GRAĐE

Poslovi obrade: tehnička obrada, inventarizacija, katalogizacija i rekatalogizacija, klasifikacija i reklasifikacija, predmetna obrada, poslovi holdinga, održavanje lokalne baze i dr. obavljali su se na nekoliko razina u Odjelu obradbe i Odjelu periodike s uključivanjem stručnih djelatnika drugih odjela.

Izvršena je potpuna tehnička i stručna obrada knjiga prinovljenih kupovinom, darom i obveznim primjerkom, kao i osnovna obrada ostale građe. Nastavilo se s izgradnjom središnje baze podataka (GISKO OPAC) i održavanjem internih kataloga.

Nastavljeno je s formiranjem holding baze GISKO za potrebe kompjutorizirane posudbe.

Osim redovnih poslova obradbe vezanih uz prinovljenu građu naročita pažnja je posvećena održavanju lokalne baze (OPAC), ujednačavanju kataloške prakse u Knjižnici, analizi CROLIST programa s ciljem utvrđivanja zahtjeva za izmjenama i dopunama programa, upoznavanju s građom na suvremenim medijima (AV, CD, CD-ROM), kao i obradi građe na stranim jezicima pribavljenim kupnjom ili darom.

Knjižnica je aktivno uključena u sustav kooperativne katalogizacije Nacionalne i sveučilišne knjižnice Zagreb.

Knjižnica je započela s aktivnostima na formiranju Skupnog kataloga Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Tehnička obrada građe

knjige	19.779 sv.
novine	12.350 primjeraka
časopisi	9.964 primjeraka
CD + CD-ROM	595 primjeraka

knjige	19.779 sv.
novine	639 sv.
CD i CD-ROM	595 primjeraka

Kontrola pristizanja periodičkih publikacija

novine	12.350 primjeraka
časopisi	10.214 primjeraka

Inventarizacija

Katalogizirano u bibliografskoj bazi GISKO

KNJIGE :

A (authority) baza : vrste pregled. kat. jed.

- osobne	6.058
- tematske	3.109
- korporativne	388
- zemljopisne	513
- naslov	16
- obiteljske	11
UKUPNO	10.095

B (bibliografsko-kat.) baza : vrste zapisa	
a-tekstualna, tiskana	9.889
c-muzikalije tiskane	73
e-kartografska tiskana	12
g-projicirana filmska	1
i-zvučne snimke neglazbene	0
j-zvučne snimke glazbene	3
l-računalni medij	2
m-multimedija	0
r-trodimenzion. (igračke, igre)	0
UKUPNO	9.980

B (bibliografska.kat.) baza : bibliografska razina	
m-omeđene publikacije	9.040
s-serijske publikacije	850
c-sabrana djela	84
a-analitika, članak	6
UKUPNO	9.980

PERIODIKA - časopisi

B BAZA (bibliografsko-kataložni zapisi)	178
--	------------

Signiranje

signiranje	9.192 nasl. 19.779 prim.
resigniranje	1.456 nasl. 5.348 prim.

Sadržajna obrada

KLASIFIKACIJA	
- klasifikacija CIP zapisa	159 zapisa
- kooperativna klasifikacija	159 zapisa
- klasifikacija u lokalnoj bazi	8.601 zapisa
UKUPNO	8.760
PREPORUČNE ANOTACIJE	2.530

HOLDING BAZA	
- Master zapisi	14.660
- Copy zapisi	42.068

2.1. CIP služba

CIP služba, koja djeluje u sastavu Odjela obradbe uspostavila je suradnju s izdavača s područja Slavonije i Baranje, te za njihove potrebe izradila 159 CIP zapisa.

STANJE CROLIST BAZA GSKO

31.12.2004.

A (authority) baza : vrste pregled. kat. jed.	
- osobne	150.119
- tematske	21.189
- korporativne	7.479
- zemljopisne	2.418
- naslov	115
- obiteljske	46
UKUPNO	181.166

B (bibliografsko-kat.) baza : vrste zapisa	
a-tekstualna, tiskana	80.512
c-muzikalije tiskane	266
e-kartografska tiskana	26
g-projicirana filmska	7
i-zvučne snimke neglazbene	2
j-zvučne snimke glazbene	24
l-računalni medij	31
m-multimedija	32
r-trodimenzion. (igračke, igre)	281

UKUPNO	81.180
B (bibliografska.kat.) baza : bibliografska razina	
m-omeđene publikacije	72.667
s-serijske publikacije	7.931
c-sabrana djela	560
a-analitika, članak	22
UKUPNO	81.180

 Holding baza	
master zapisi	50.979
copy zapisi	152.322

3. KORISNIČKE SLUŽBE I USLUGE

Korisničke službe Knjižnice ustrojene su na principu funkcionalnog povezivanja i objedinjavanja u skladu s temeljnim funkcijama i zadacima Knjižnice kao sveučilišne/znanstvene i narodne knjižnice.

Studijska čitaonica zajedno s Odjelom periodike i Austrijskom čitaonicom primarno zadovoljava korisničke zahtjeve u sklopu sveučilišne/ znanstvene funkcije, dok Posudbeni odjel za djecu s igraonicom i Posudbeni odjel za odrasle, te Bibliobusna služba zadovoljavaju temeljne korisničke zahtjeve u sklopu narodne funkcije knjižnice.

Korisničke usluge su u 2004. god. bile mnogobrojne i raznovrsne i

obuhvaćale su: posudbu građe, pretraživanje informacija (tekuće i retrospektivno): GISKO OPAC, CD-ROM baze, on-line baze, CARNet/ Internet, usluge referentne službe, usluge čitaonica, međuknjižničnu posudbu, fotokopiranje i dr.

Prepoznavajući veliki značaj CARNet/ Interneta, a u želji da svoje resurse učini dostupnim i korisnicima izvan Knjižnice GISKO je pokrenula izradu vlastite web stranice s raznorodnim sadržajima. Nažalost informatička podrška znatnom je mjerom ograničena nedovoljnim brojem radnih stanica/ PC namijenjenih korisnicima.

3.1. PODACI O KORISNICIMA

U 2004. godini u Knjižnicu je ukupno bilo upisano 8.797 korisnika slijedeće strukture:

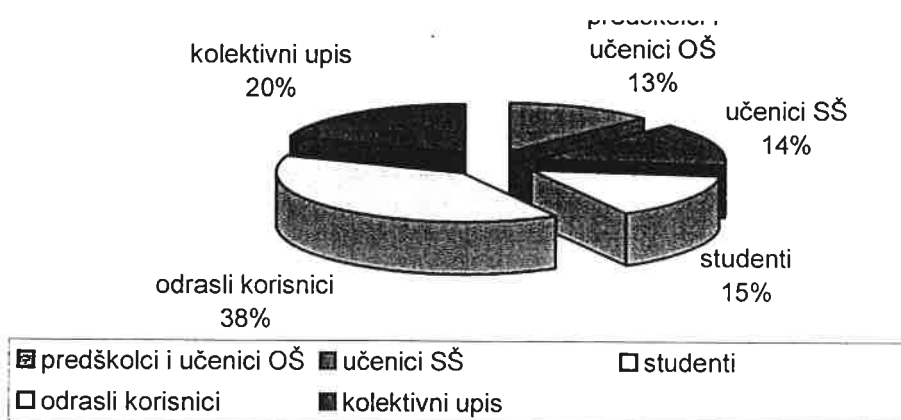
3.1. individualni upisi:

- predškolska djeca i učenici OŠ	1.110	+500
- učenici srednjih škola	1.234	
- studenti	1.317	
- ostali odrasli korisnici	3.415	
UKUPNO:	7.076	

3.2. kolektivni upisi:

- obiteljski upisi	1.716	(500dj.)
- ustanove	5	

SVEUKUPNO **8.797**

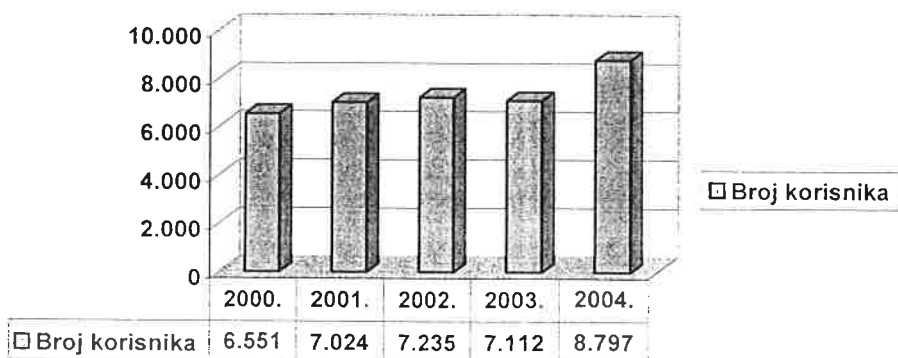

Visina upisnine u 2004. godini iznosila je 80,00 Kn za odrasle, za djecu, studente i umirovljenike 60,00 Kn, te za obiteljske korisnike 100,00 Kn..

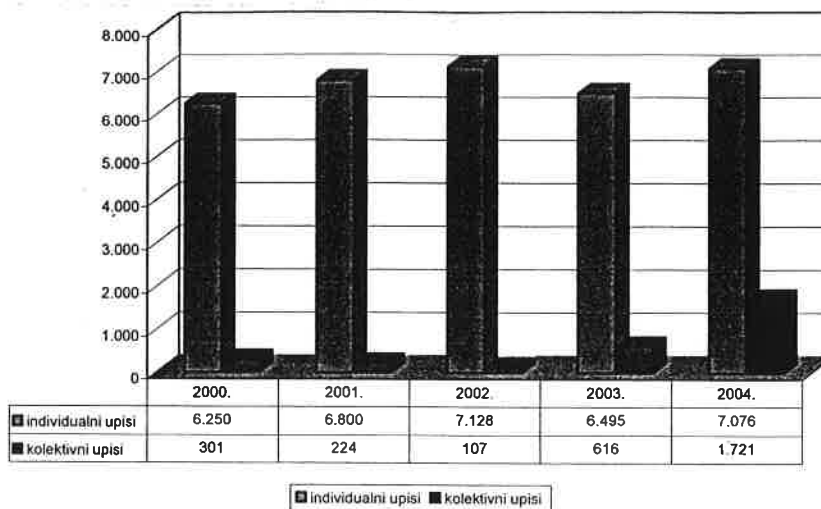
Upisnina vrijedi godinu dana od dana upisa.

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje zabilježeno je povećanje broja korisnika za 2,37% .

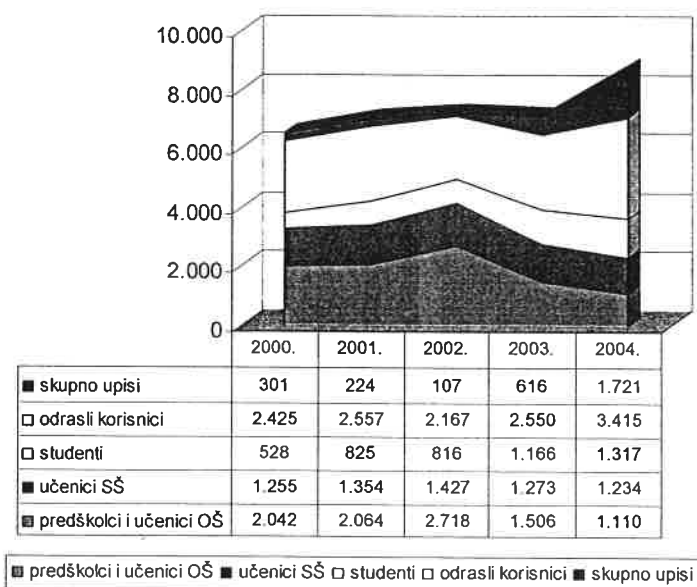
Ukupan broj korisnika

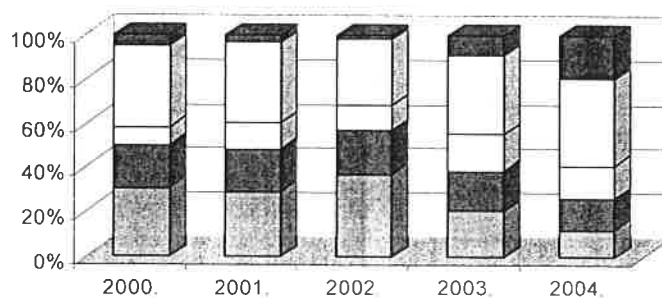
Struktura korisnika 1

Struktura korisnika 2

Struktura korisnika u %

U strukturi korisnika i nadalje prevladavaju učenici OŠ i SŠ (zajedno 27%), dok naročito ne zadovoljava ukupan broj upisanih studenata (samo 15% ukupno upisanih korisnika, odnosno 9,6% ukupnog broja studenata na Sveučilištu). Najveći dio korisnika koristi Knjižnicu iz edukacijskih potreba (oko 42%). Podaci o strukturi korisnika ukazuju na potrebu znatnijeg ulaganja u nabavu građe i razvoj službi i usluga

sveučilišnog karaktera, kako udžbenika, skripti i druge građe potrebne studentima za učenje, tako i građe potrebne za znanstveno-istraživački rad na Sveučilištu. U odnosu na narodni karakter djelatnosti Knjižnica pod pritiskom zahtjeva korisnika iz redova učenika OŠ i SŠ i nadalje nije u mogućnosti osigurati svu potrebnu građu drugim kategorijama korisnika s drugačijim zahtjevima.

3.2. POSUDBA GRAĐE

Ukupno je u 2004. god. u Knjižnici posuđeno 266.999 primjerka različite građe. Građa, posuđivana za korištenje izvan Knjižnice i u čitaonicama sljedeće je strukture:

1. <u>izvan Knjižnice:</u>	br.primjeraka	indeks.2003./2004.
- knjige	181.544	99
2. <u>u čitaonicama:</u>		
- knjige	31.253	90
- časopisi	14.297	89
- novine (papir)	13.726	78
- e-periodika	87	
- ostala građa	4.569	
UKUPNO u čitaonicama	63.932	87
3. <u>međubibliotečna posudba:</u>		
UKUPNO	167	89
	KNJIGE	FOTOKOPIJE
- iz GISKO drugim knjižnicama	74	8
- pozitivno riješeno	64	-
- negativno riješeno	10	-
- iz drugih knjižnica	93	42
- pozitivno riješeno	81	36
- negativno riješeno	12	6
- iz Hrvatske	42	9
- iz inozemstva	39	33
SVEUKUPNO (3.1. - 3.3.)	245.643	index = 95,8

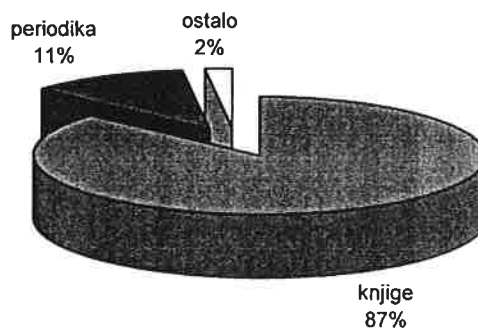
Broj posuđenih knjiga/ 1 korisnik	% iskorištenosti knjižnog fonda
24,2 knjige/ 1 korisnik 30,5 u 2003.	87 % 91,3% u 2002.

Posudba izvan Knjižnice i u čitaonicama

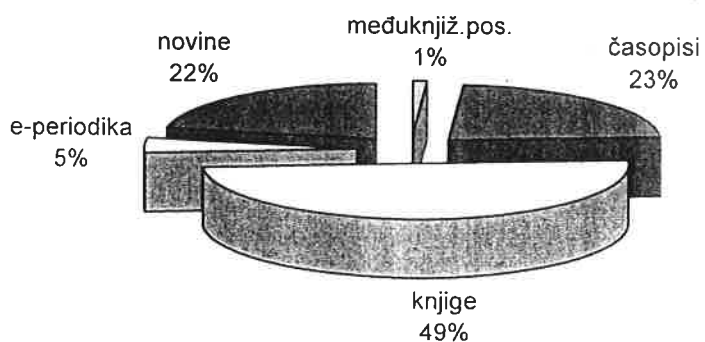
■ posudba izvan Knjižnice ■ posudba u čitaonicama

Struktura posudbe u %

■ knjige ■ periodika □ ostalo

Struktura posudbe u čitaonicama

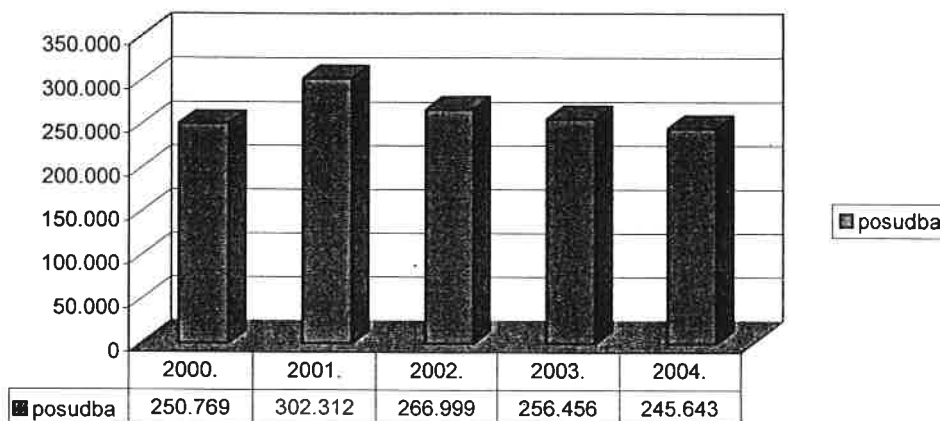

□ međuknjiž.pos. ■ časopisi □ knjige □ e-periodika ■ novine

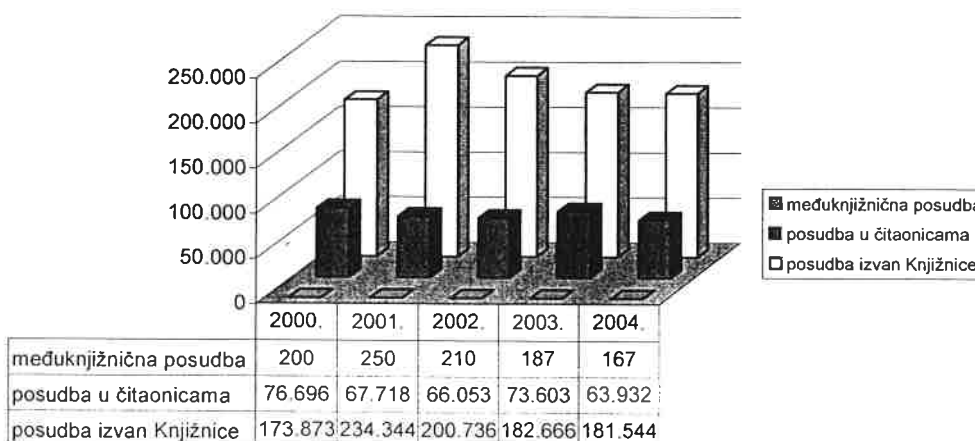
Broj i struktura korisnika u čitaonicama je bio sljedeći:

- djeca predšk.uzrasta i učenici OŠ	4.963
- učenici srednjih škola	5.395
- studenti	7.649
- ostali korisnici	3.947
UKUPNO:	21.954

Posudba 2000.-2004.

Struktura posudbe 2000.-2004.

Međuknjižnična posudba odvijala se na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Na nacionalnoj razini Knjižnica je surađivala s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom Zagreb i drugim knjižnicama u sklopu hrvatskog knjižničkog sustava. Na međunarodnoj razini suradnja se odvijala s:

- THE BRITISH LIBRARY DOCUMENT SUPPLY CENTRE, Boston Spa, UK
- SUBITO – Document Delivery Service
- OESTERREICHISCHE NATIONALBIBLIOTHEK WIEN, Oesterreich

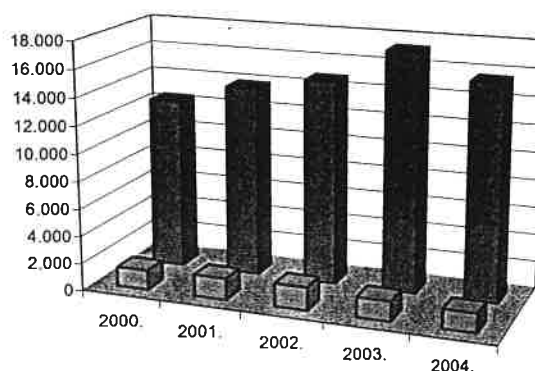
3.3. INFORMATIVNO-REFERALNA DJELATNOST

Pružanje informacijskih usluga najznačajnija je aktivnost korisničkih službi. Informacijski zahtjevi korisnika su različiti i pokrivaju sva područja interesa kako u odnosu na korisnike iz redova gradske tako i korisnika iz sveučilišne djelatnosti Knjižnice. Analizom informacijskih upita pokazuje se da korisnici od knjižničnog osoblja najčešće traže pomoć u tematskim pretraživanjima, stoga su ona i najviše zastupljena u pregledu tematskih usluga.

U 2004. godini korisnicima je ukupno pruženo 15.632 stručne (faktografske i bibliografske) informacije s različitih područja, te priređena literatura za 1.387 stručnih tema.

Informativno-referalnu djelatnost obavljali su diplomirani knjižničari informatori specijalizirani za određena stručna područja prirodnih, primijenjenih i društvenih znanosti, umjetnosti, te informatori usmjereni na pedagoško-animatorski rad s djecom.

Stručne teme i informacije 2000.-2004.

	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.
■ Broj stručnih tema	1.423	1.564	1.679	1.462	1.387
■ Broj stručnih informacija	12.453	13.893	14.832	17.328	15.632

Knjižnica posjeduje 328 CD-ROM baza podataka, većinom referalnog karaktera. Pretraživanje navedenih baza, kao i vlastite bibliografske baze (OPAC) prema zahtjevima korisnika vršili su diplomirani knjižničari informatori, dok su korisnicima za samostalno pretraživanje osigurana 6 radna mjesta (terminala/ radnih stanica) u sklopu Studijske čitaonice, 1 radno mjesto u Dječjem odjelu, 2 radna mjesta u Klubu mladih i 1 radno mjesto u Područnom odjelu Donji grad.

Korisnici su samostalno pretraživali OPAC Knjižnice i putem WebPAC GISKO <http://baza.gskos.hr> postavili 610.090 upita o zbirkama Knjižnice (index 2003/4. = 156).

autor	naslov	keyword	rij-nas	number	slozena	pregled	slike	ostalo	Ukupno
169.497	69.981	44.654	3.935	1.567	1.041	233.075	28	86.312	610.090
27,78%	11,47%	7,32%	0,32%	0,26%	0,17%	38,20%	0,00%	14,15%	100%

Knjižnica je uključena u pilot projekt konzorcija narodnih knjižnica Hrvatske «Pitaj knjižničara» koji ima za cilj izgradnju zajedničke digitalne referalne službe.

Za potrebe korisnika iz redova studenata, profesora i drugog znanstvenog i stručnog osoblja Sveučilišta Josip Jurja Strossmayera u Osijeku, a u sklopu svoje

sveučilišne funkcije Knjižnica je osigurala pristup i vršila pretraživanje on-line full-text i bibliografskih baza podataka:

- EBSCO/ EIFL (više od 3.000 full text časopisa, novina i dr.)
- on-line baze OVID – Centra za on-line pretraživanje (Current Contents, Medline, Eric, INSPEC, AGRICOLA i dr.)
- ABI/ Inform Global – Pro Quest
- Springer Link
- CAB Abstracts
- CSA/ LISA : Library and Information Science Abstracts
- ProQuest Digital Dissertations

Knjižnica surađuje u izdavanju Vodiča Grada Osijeka, djelatnici knjižnice priređuju prikaze novih knjiga za Glas Slavonije, održavaju rubriku TOP 5 Glasa Slavonije i sudjeluju u emisiji Top Kids Radio Osijeka.

S ciljem boljeg obavještavanja korisnika o svojim zbirkama Odjel obrade izrađuje i izdaje biltene prinovljene građe. U 2004.god. su izdani sljedeći bilteni:

- Bilten prinova knjiga – Niz A – sv. 1 (1 – 602)
- Bilten prinova knjiga – Niz A – sv. 2 (603 – 1596)

3.4. FOTOKOPIRANJE I DRUGE REPROGRAFSKE USLUGE

Knjižnica pruža usluge fotokopiranja svoje građe prema zahtjevu korisnika. Usluge fotokopiranja vrše se u skladu s propisima o zaštiti autorskih prava. Ukupno je u 2004. napravljeno 49.673 kopija.

Za potrebe korisnika tiskano je 387 stranica e-građe s Interneta, a u 4 slučaja su podaci presnimljeni na disketu.

4. KULTURNO PROMOTIVNA DJELATNOST

U okviru kulturno promotivne djelatnosti knjižnice ostvarene su: 27 izložbi knjižne i dr. građe, 27 književnih susreta, predstavljanja knjiga i predavanja, 336 susreta s djecom i niz drugih aktivnosti.

Obilježene su sve značajne obljetnice hrvatske i svjetske povijesti, kulture i umjetnosti. Kulturnim programima Knjižnica je nastojala promovirati sve oblike i mogućnosti svoje djelatnosti cjelokupnom građanstvu Osijeka i regije s ciljem aktivnog doprinošenja oživljavanju kulturnih zbivanja i kulturnog života u gradu.

Posebna pozornost posvećena je obilježavanju Dana hrvatske knjige (22.travnja), Dana Grada (2. prosinca), Dana dječje knjige (2. travnja) i Mjeseca knjige 2004.god.

1. Izložbe knjiga i druge građe

Postavljeno je ukupno 27 izložbi.

Tematski izložbe su bile vezana uz

- općekulturna i društvena zbivanja i događaje,
- obljetnice rođenja ili smrti istaknutih književnika, umjetnika, znanstvenika i sl.
- prigodne, povodom aktualnih zbivanja

Posebno se ističu velike izložbe:

- Venecija u književnosti
- Dimenzije Finske (u suradnji s Veleposlanstvom Republike Finske)
- Ex libris Kezele
- Book Fest – Knjiga pred vratima
- Slavonska pismenost od početka do danas (izložba Društva knjižničara Slavonije i Baranje)
- Andrija Kačić Miošić 300 godina rođenja
- Dječji crteži – radionica Glasa Slavonije

2. Predavanja, okrugli stol

Održano je ukupno 27 predavanja, književnih večeri i predstavljanje knjiga. Namjena ovih aktivnosti je bila istovjetna kao i kod izložbi, a teme, odnosno predavači, autori, gosti su bili iz različitih oblasti. Gosti Knjižnice bili su: dr.sc. Vlado Obad, Pero Kvesić, Marina Šur Puhovski, Krešimir Pintarić, Denis Peričić, Ljudevit Krmpotić. U ostvarivanju programa Knjižnica je ostvarila suradnju s nakladničkim kućama, Društvom hrvatskih književnika Ogranak Osijek, Maticom hrvatskom Ogranak Osijek i drugim kulturnim organizacijama i ustanovama.

Nastavljena je suradnja s udrugom «Nova Akropola» (6 predavanja).

3. Dan hrvatske knjige 22. travnja i Mjesec hrvatske knjige 2004.

U sklopu obilježavanja Dana hrvatske knjige – 22. travnja Knjižnica je organizirala predavanje pod nazivom «Novo lice Bartola Kašića»..

U sklopu Mjeseca hrvatske knjige 2004. od 15. listopada do 15. studenog realiziran je zaseban program s nizom akcija, priredbi, predstavljanja knjiga i autora i dr., te dvije izložbe: Bajkoviti svijet Ivane Brlić Mažuranić i Andrija Kačić Miošić 300 godina rođenja.

4. Sedma smotra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Knjižnica je sudjelovala i na Sedmoj smotri Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, koja se održala 26. i 27. ožujka 2004.god. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

5. Pedagoško-animatorski rad s djecom

Pedagoško-animatorski rad s djecom se ispoljavao kroz različite sadržaje: pričanje i crtanje priča, posjeti vrtića i OŠ, satovi lektire, natjecanja u znanju, prikazi knjiga, okrugli stolovi, popularna predavanja i razgovori. Aktivnosti su se održavale u svim dječjim odjelima, kao i u pojedinim osnovnim školama u sklopu suradnje Knjižnice i OŠ općine. Najposjećeniji su bili slijedeći stalni programi: pričaonica, igraonica, lutkarska radionica, kreativna radionica, igraonica u torbi, glazbena radionica i slušaonica, sat lektira (Lektira na drugi način) i dr.

Ukupno je održano 336 susreta.

Svečano je obilježen i Međunarodni dan dječje knjige 2. travnja (Andersenov rođendan).

6. Dječji tjedan

U sklopu Dječjeg tjedna organizirani su posjeti djece iz vrtića i OŠ, te crtamo i pričamo priču.

7. Igraonica

U sklopu igraonice Dječjeg odjela Knjižnice ostvareno je niz kreativnih susreta i programa za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta: - kreativne radionice; multimedijske radionice, LEGO radionice, likovne radionice, vrijeme za bajku, igraonica u torbi, vesela subota, prigodni programi (Valentinovo, maskenbal, Uskrs, Sv. Nikola, Božić, Nova Godina i dr.)

8. Klub mladih

U sklopu Kluba mladih održano je niz kreativnih radionica, susreta, predavanja i drugih programa za korisnicke Knjižnice u dobi 12+ - adolescenti.

5. EDUKATIVNA DJELATNOST

5.1. *Edukacija korisnika*

U skopu programa edukacije korisnika izvršena je edukacija 2 skupine studenata knjižničarstva, te više skupina učenika, studenata i zainteresiranih korisnika.

5.2. *Interna edukacija djelatnika Knjižnice i edukacija djelatnika iz drugih knjižnica*

Samostalno i u suradnji s društvom knjižničara Slavonije i Baranje organizirano je i održano više stručnih predavanja, radionica i sastanaka s ciljem stručnog usavršavanja djelatnika.

Nastavljeno je s edukacijom i osposobljavanjem novoprimiteljenih knjižničnih djelatnika iz Knjižnice, ali i drugih s područja regije.

Edukaciju su provodili voditelji pojedinih odjela i službi Knjižnice.

Za školske knjižničare OŠ iz Osijeka organizirano je 4 Informativna utoraka, čiji je sadržaj rada predstavljalo sve ono što doprinosi dobroj suradnji između Knjižnice i školskih knjižnica.

Za školske knjižničare srednjih škola organizirano je 4 Informativne srijede.

Stručni djelatnici Knjižnice prisustvovali su različitim stručnim seminarima, predavanjima, stručnim skupovima i drugim stručnim sastancima u cilju stalnog stručnog usavršavanja, te kao polaznici sudjelovali u radu Centra za stalno stručno usavršavanje pri NSK Zagreb.

5.3. Stručno vođenje po knjižnici

Organizirano je stručno vodstvo po Knjižnici za veće skupine učenika, studenata, stručnih djelatnika iz drugih knjižnica, zainteresiranih građana.

6. STRUČNI RAD U KNJIŽNICI

U 2004. godini Knjižnica je bila suorganizator 2. savjetovanja narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj, koje se pod nazivom «Prema nacionalnoj strategiji razvoja narodnih knjižnica» održalo u Osijeku od 1. do 2. travnja 2004.

Savjetovanju je prisustvovalo 134 stručna djelatnika iz Hrvatske i inozemstva. Predočeno je 13 stručnih izlaganja i referata, te organizirana dva popratna programa:

- Izložba: Novi prostori narodnih knjižnica od Domovinskog rata do danas i
- Burza programa narodnih knjižnica.

Stručni djelatnici knjižnice sudjelovali su sa svojim priopćenjima na različitim stručnim skupovima u Republici Hrvatskoj.

7. ZAŠTITA KNJIŽNIČNE GRAĐE

U okviru zaštite knjižnične građe pretežito su se, uslijed nedostatka sredstava za ovu namjenu, obavljali poslovi kurativne zaštite: uveza i popravka građe. Prioritet u zaštiti imala je građa OP, naročito periodika odnosno novine, te građa Studijske čitaonice, ali je u skladu s mogućnostima zaštićivana i uvezivana i druga građa. Knjižnica ni u ovoj godini nije bila u mogućnosti nabaviti stroj za umatanje građe samoljepljivim folijama, te je izostao ovaj važan oblik preventivne zaštite.

Ukupno je uvezano:	365 sv. knjiga i druge građe
Ukupno popravljeno:	637 sv. knjiga

7. INFORMATIZACIJA

U sklopu višegodišnjeg programa informatizacije Knjižnice nastavljene su aktivnosti na potpunoj primjeni CROLIST programa u knjižničnom poslovanju. Osigurana je WWW dostupnost vlastite OPAC baze na Internetu (<http://baza.gskos.hr> i <http://knjiga.gskos.hr>), kao i direktna veza s bazom NSK Zagreb (program kooperativne katalogizacije).

Osigurana je stalna Internet veza u Područnom odjelu Jug II i Industrijska četvrt i na taj način proširena mreža Knjižnice i omogućeno primjena modula posudbe – kompjutorsko posuđivanje građe i u ovim odjelima.

U odnosu na postojeću opremu izvršeno je proširenje memorijskih mogućnosti glavnog servera GISKO, kako bi mogao postati host server za sve bibliotečne baze knjižnica Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer u Osijeku, kao i djelomična zamjena dijela zastarjelih radnih stanica i nabava novih u skladu sa zahtjevima Aladin CROLIST programa, te završeni svi poslovi na preinstalaciji novog CROLIST servera i novog CARNet servera.

Uvođenjem novog servera stvorene su tehničke pretpostavke formiranja Skupnog kataloga Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, te zaključena druga faza realizacije projekta Skupnog kataloga. Osigurano je 6 radnih mjesta za korisnike.

8. RAZVOJNA MATIČNA SLUŽBA

Djelatnost Razvojne matične službe odvijala se u skladu sa Zakonom o knjižnicama i Programom rada Službe za 2004.god., ai izvršeni su slijedeći redovni poslovi i zadaci službe:

- prikupljanje podataka i analiza stanja u knjižnicama Osječko-baranjske županije i slavonsko-baranjske regije;
- u sklopu natječaja Ministarstva za kulturu izrađeni su prijedlozi za financiranje nabave knjiga i opreme u narodnim knjižnicama Osječko-baranjske županije;
- nastavljeno je s pružanjem stručne savjetodavne pomoći svim vrstama knjižnica, naročito u svezi kompjutorizacije knjižnica, opremanja i funkcionalnog uređenja, organizacije djelovanja;
- obavljani su i drugi poslovi i zadaci iz nadležnosti matičnih službi u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o radu matične službe.

Djelatnost Razvojne matične službe cjelovito je prikazana u zasebnom izvještaju izrađenom za potrebe Ministarstva kulture.

9. DJELATNOST ZA POTREBE PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

Programi za potrebe pripadnika mađarske, austrijske i njemačke nacionalne manjine provode se u Posudbenom odjelu za djecu i odrasle Retfala i Austrijskoj čitaonici.

9.1. Austrijska čitaonica

Austrijska čitaonica Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek djeluje kao izdvojena zbirka u sklopu Studijske čitaonice GISKO, te obavlja zadaću središnje knjižnice Austrijanaca u Republici Hrvatskoj. Čitaonica je formirana 1994.god. kao zajednički projekt Republike Austrije (Ministarstvo inozemnih poslova) i Republike Hrvatske (Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek). 31. prosinca 2004. god. raspolagala je s ukupnim knjižnim zbirkama od 6.400 sv. knjiga, 20 naslova periodike i 100 glazbenih CD i video kaseti.

Čitaonica je namijenjena pripadnicima austrijske i njemačke narodnosne skupine, studentima i profesorima germanistike, te drugim građanima Grada Osijeka. U 2004. god. poklonima Ministarstva inozemnih poslova Republike Austrije AČ je povećala svoje zbirke za 140 sv. knjiga i 20 naslova periodike. Čitaonicu je koristilo 120 korisnika većinom učenika i studenata, koji su ukupno posudili 2.850 sv. knjiga i 720 primjeraka časopisa i novina.

Izrađen je Bilten prinovljenih knjiga Austrijske čitaonice - Das Bulletin der neuen Bücher - Reihe A – Bücher u HTML ver.

U sklopu čitaonice odvijala se bogata kulturno-animatorska djelatnost. Održano je 6 književnih večeri, 20 videoprojeksija, te priređene 4 izložbe.

Ostvarena je suradnja s Austrijskim kulturnim institutom u Zagrebu, Goethe institutom u Zagrebu, Ministarstvom inozemnih poslova Republike Austrije, Hrvatsko-austrijskim i Njemačko-hrvatskim društvom u Osijeku.

Djelatnica Čitaonice boravila je u rujnu 2004. u Beču i u Linzu (Republika Austrija) na 28. Danima austrijskih knjižničara.

9.2. Mađarska narodnost.

Djelatnost za potrebe pripadnika mađarske narodnosti organizirana je u sklopu dvojezičnog Posudbenog odjela za djecu i odrasle Retfala. Odjel raspolaže s oko 3.200 sv. knjiga na mađarskom jeziku.

U 2004. god. težište je stavljeno na stručnu obradu ove građe.

Osim stalnih kontakata sa Savezom mađara, obnovljeni su i kontakti sa Županijskom knjižnicom u Pečuhu. Djelatnici Knjižnice sudjelovali su u radu stručnog skupa posvećenom problematici knjižnične djelatnosti za potrebe manjinskih zajednica koji je održan u Pečuhu, Republika Mađarska.

10. STRUČNO USAVRŠAVANJE. IZLAGANJA NA ST.SKUPOVIMA

Stručno usavršavanje se odvijalo u vidu praćenja stručne literature, sudjelovanje na seminarima, savjetovanjima i sličnim stručnim skupovima.

Dio stručnih djelatnika je bio aktivan u radu Društva knjižničara Slavonije i Baranje, Hrvatskom knjižničarskom društvu i dr.

12. OSTALI POSLOVI

Djelatnost Knjižnice uključuje i obavljanje pravnih, financijsko-računovodstvenih i administrativno-tehničkih poslova, te poslove rukovođenja i razvoja Knjižnice.

Svi tekući poslovi su vođeni ažurno, te u skladu sa zakonom i drugim propisima, pri čemu je ostvarena uspješna suradnja s nadležnim ustanovama i službama od općine do Republike.

Usporedno s ovim poslovima vršeno je po odjelima planiranje rada, izrađivani izvještaji o radu, vršena kontrola, te koordinacija izvršavanja poslova i zadataka u stručnom i upravno-organizacijskom smislu.

13. PROBLEMI DJELOVANJA GRADSKE I SVEUČILIČNE KNJIŽNICE U 2004. GOD.

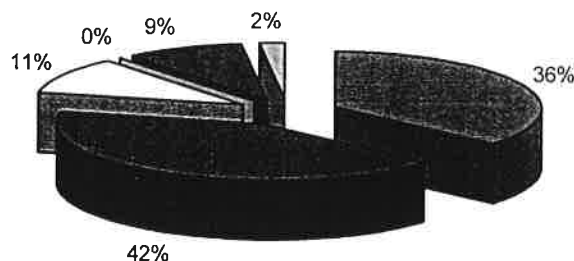
1. Zakonski status. Osnivačka i vlasnička prava. Financiranje.

Zakonom o visokim učilištima (N.N. 96/93 od 25 lipnja 1993.god.) osnivačka i vlasnička prava nad Gradskom i sveučilišnom knjižnicom u cijelosti su prenesena na Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Navedenim zakonskim rješenjem poništen je dotadašnji dvojni karakter ustanove kao javne/narodne/gradske i sveučilišne/znanstvene knjižnice, te je Knjižnica zakonski jednoznačno određena u svojoj sveučilišnoj funkciji, dok je javni/narodni/gradski karakter u smislu zakonskog određenja nestao.

Posljedice navedenog zakonskog određenja su mnogobrojni problemi u financiranju ukupne djelatnosti Knjižnice (npr. financiranje investicijskog održavanja, otklanjanja ratnih šteta, nabavke opreme, tj. financiranje razvojnih planova u cjelini); financiranju osnovne narodne djelatnosti, te financiranju pojedinih programa u sklopu određenja Knjižnice kao ustanove kulture gradskog, županijskog i državnog značaja (npr. programi Ministarstva kulture).

Prihodi u 2004.

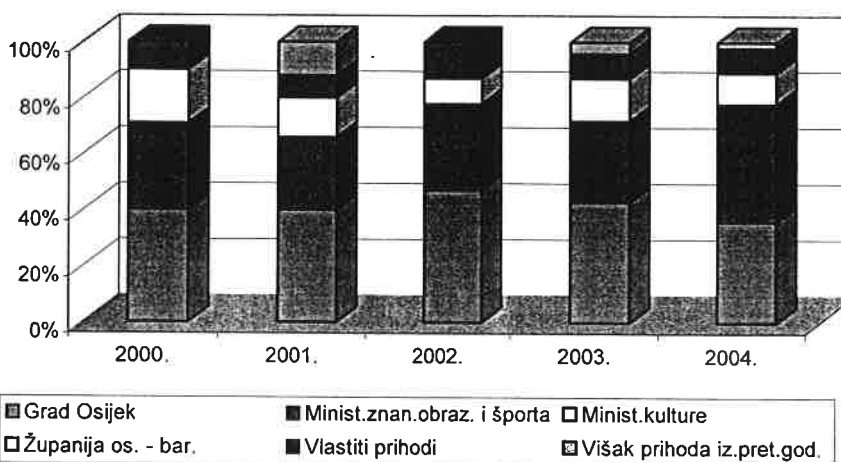
■ Grad Osijek	■ Min.znan.obraz.i špor.
□ Min. Kulture	□ Županija s. l b.
■ Vlastiti prihodi	□ Višak prihoda pret.g.iz vlastitih sredstava

Tablični prikaz prihoda od 2000. do 2004. godine

Godina	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.
Grad Osijek	2.497.735	2.840.850	3.054.810	3.000.000	3.000.000
M.znanosti	1.967.837	1.861.848	2.007.401	2.065.112	3.485.931
M. kulture	1.127.638	964.542	857.601	1.083.267	885.888
Županija osječko-bar.	10.000	5.000	30.000	0	10.000
Vlastiti prihodi	647.056	572.097	607.713	671.057	773.136
Višak prihoda prethodne godine	-	852.550	-	212.512	100.760
Ukupni pr.	6.250.266	7.096.887	6.557.525	7.034.560	8.264.338

Godina	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.
Grad Osijek	40	40	47	43	36
M .znanosti	31	26	31	29	42
M. kulture	19	14	9	15	11
Županija osječko-bar.				0	0
Vlastiti prihodi	10	8	13	9	9
Višak prihoda iz pret.god.		12		4	2
Ukupni pr.	100	100	100	100	

Prihodi 2000. - 2004. u %

2. Prostor.

Nedostatak prostora za formiranje i razvoj kako sveučilišnih tako i gradskih funkcija jedan je od osnovnih problema Knjižnice.

Naročito je akutan problem nedostatka prostora za potrebe sveučilišne djelatnosti. U razdoblju od osnivanja Sveučilišta 1975.god. do danas nije osiguran nikakav dodatni prostor za izgradnju i razvoj ovog dijela djelatnosti Knjižnice, već se sveučilišni karakter razvijao u skromnim uvjetima zajedničkih prostora gradske i sveučilišne djelatnosti.

U odnosu na temeljne, inicijalne prostorne potrebe sveučilišne funkcije potrebno je prvenstveno osigurati:

1. prostor za razvoj temeljnih sveučilišnih funkcija i
2. prostor za trajno zatvoreno spremište (zatvoreni fond Knjižnice sveučilišnog karaktera, fond OP RH, te depozitno spremište ostalih fakultetskih knjižnica).

U odnosu na prostorne zahtjeve gradske djelatnosti uočavaju se sljedeći problemi:

1. nedostatak prostora za razvoj novih programa, službi i usluga (multimedijski odjel, Internet za korisnike, odjel za mladež i dr.), kao i razvoj postojećih sadržaja naročito Dječjeg odjela na matičnoj lokaciji, kao i pojedinih sadržaja vezanih uz rad s odraslim korisnicima (višenamjenska dvorana za kulturno-promotivne i dr. sadržaje);

2. problematika prostora vanjskih odjela: Industrijska četvrt (smještaj u prostoru u vlasništvu Stambene zadruge "Slavonija"), i JUG II;
3. prostor rezervnog spremišta bibliobusa i radnih prostora službe;
4. osiguravanje prostora za otvaranje i uređenje novih izdvojenih odjela (Naselje Petrove gore, Višnjevac, Sjenjak i dr.).

U 2001.god. problem spremišnog prostora je privremeno riješen ustupanjem Knjižnici dijela prostora zgrade «CARITAS» u Tvrdi za potrebe izdvojenog spremišta. U ovom prostoru je smješten veliki dio građe Knjižnice, ali zbog nedostatka opreme (polica) građa je još uvijek nedostupna korisnicima, te je stoga potrebno pronaći trajno rješenje.

14. NOSITELJI PROGRAMA I FINANCIRANJE

Program je ostvarivalo 47 djelatnika sljedeće strukture: diplomirani knjižničari 15 (VSS), knjižničari 5 (VŠS), pomoćni knjižničari 13 (SSS), bibliotečni manipulant 2 (NSS), vozač bibliobusa-manipulant 1 (VKV), ravnatelj 1 (VSS), rukovoditelj računovodstveno-financijskih poslova 1 (VSS), računovodstveno-administrativni radnici 2 (SSS), tajnik 1 (VSS), knjigoveža 1 (KV), te pomoćno osoblje 5.

Detaljni financijski pokazatelji prilog su ovom izvješću.

Izvještaj o radu priredio:

RAVNATELJ

Dragutin Katalenac, prof.

SADRŽAJ

Uvod. Status. Razvoj. Financiranje.	2
Osnovni podaci o Knjižnici.	3
OSTVARIVANJE PROGRAMA	
Izgradnja zbirki. Nabava	4
Obrada građe	8
Korisničke službe i usluge	11
Podaci o korisnicima	11
Posudba građe	14
Informativno-referalna djelatnost	17
Fotokopiranje i druge reprografske usluge	18
Kulturno promotivna djelatnost	18
Edukativna djelatnost	20
Stručni rad u Knjižnici	21
Zaštita knjižnične građe	21
Informatizacija	21
Razvojna matična služba	22
Djelatnost za potrebe pripadnika nacionalnih manjina	22
Stručno usavršavanje. Izlaganja na st. skupovima	23
Problemi djelovanja GISKO u 2004.	24
Nositelji programa i financiranje	26